РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ТЮЛЯЧИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА		ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **с. Тюлячи** **КАРАР**

«2» марта 2026 ел. № 29

Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының 2023 елның 29 ноябрендәге 181 номерлы «2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» карарына үзгәрешләр кертү хакында

2025 елның 20 мартындагы № 33-ФЗ номерлы «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы яшьләренең социальләшүе һәм үз-үзләрен нәтиҗәле тормышка ашыруы өчен шартлар тудыру максатларында, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенең 2026 елның 27 гыйнварындагы 7 номерлы хатын карап, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының 2023 елның 29 ноябрендәге 181 номерлы «2023-2027 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» карарына (16.02.2024 № 27, от 29.12.2024 № 183 карарлар редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Муниципаль программаның исемен түбәндәгечә бирергә: «2023-2028 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү».

1.2. «2023-2028 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын кушымта нигезендә бәян итәргә.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: http://pravo.tatarstan.ru һәм Теләче муниципаль районының рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга: http://tulachi.tatarstan.ru.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Җитәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.С. Гыйниятуллинга йөкләргә.

Җитәкче И.Х. Хәмидуллин

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Башкарма комитетының
«02» 03 2026 № 29
карарына кушымта

«2023-2028 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы

Программа паспорты

Муниципаль Программа исеме	«2023-2028 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Муниципаль Программа координаторы	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Программаны эшләү өчен нигезләр	- «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыймәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2022 елның 9 ноябрендәге 809 номерлы Указы; - «РФ субъектларының югары вазыйфаи затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары җитәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәге 68 номерлы Указы; - «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрендәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; - «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 4 февралендәге 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р номерлы боерыгы
Муниципаль Программаның максаты	Яшьләрнең социаль үсешенә дәүләт идарәсе, районның һәм республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда аның иҗади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәэмин итү
Муниципаль Программаның бурычлары	- яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәэмин итү, яшьләр белән эшләү буенча белгечләрне әзерләү һәм яңадан әзерләү системасын булдыру; - яшәү урыны буенча эшне оештыру, яшь буынның һәрьяклап ялын оештыру һәм мәшгульлеген тәэмин итү; - балалар һәм яшьләр белән эшләү учреждениеләре инфраструктурасын киңәйтү; - укучы һәм эшче яшьләрнең, шул исәптән икенчел мәшгульлек системасы аша хезмәт активлыгының нәтиҗәле модельләрен үстерү өчен шартлар тудыру, яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшкуарлык активлыгын үстерү; яшьләрнең мәшгульлеген тәэмин итү, сезонлы һәм вакытлы эшләр бирү, яшьләр һәм балигъ булмаганнар өчен эш урыннары булдыру юлы белән эшсезлек дәрәҗәсен киметү;

	- яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалауның нәтиҗәле системасын гамәлгә ашыру; - дәүләтнең аерым кайгыртуына мохтаҗ балаларга һәм яшьләргә ярдәм; - яшьләр иҗтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр иҗтимагый оешмалары инициативасы белән чыккан социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру; - сәләтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм иҗади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру; - яшьләр арасында экстремизмны кисәтү, милли мәдәни кыйммәтләрне пропагандалау; - гаилә институтын ныгыту; - яшь буынның иҗтимагый-сәяси активлыгын һәм гражданлык компетентлыгын формалаштыру; - балаларны һәм яшүсмерләрне социальләштерү, аларны хокукый яклау, үз-үзен күрсәтү, шәхес формалаштыру өчен уңай шартлар тудыру
Муниципаль Программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары	2023-2028 еллар
Муниципаль Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре	Программа өчен финанс тәэминаты Теләче муниципаль районы бюджеты хисабына каралган. Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты хисабына: 87122,24 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2023 ел – 4239,90 мең сум (МБ – 3100,59; РБ – 1139,31 мең сум); 2024 ел – 13757,66 мең сум (МБ – 5295,76; РБ – 8461,90 мең сум); 2025 ел – 22280,60 мең сум (МБ – 17279,69; РБ – 5000,91 мең сум); 2026 ел – 22407,70 мең сум (МБ – 19258,90; РБ – 3148,80 мең сум); 2027 ел – 23761,10 мең сум (МБ – 20462,30; РБ – 3298,80 мең сум). 2028 ел – 25188,60 мең сум (МБ – 21725,00; РБ – 3463,60 мең сум). Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Теләче муниципаль районының җирле бюджеты проектын тиешле елга һәм план чорына формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Программаны башкаручылар	Ярдәмче программаны үтәүчеләр түбәндәгеләр: - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе (килешү буенча); - «Теләче информ» мәгълүмат үзәге (килешү буенча); - ДАССУ «Теләче үзәк район хастаханәсе» (килешү буенча); - учреждениеләр, оешмалар, фондлар, иҗтимагый берләшмәләр (килешү буенча)
Муниципаль Программаның	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

үтәлешен тикшереп тору	
Ярдәмче программалар исемлеге	- Ярдәмче программа-1 «2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре»; - Ярдәмче программа-2 «2023-2028 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм (волонтерлар) хәрәкәтенә ярдәм итү һәм аларны үстерү» ярдәмче программасы; - Ярдәмче программа-3 «2023-2027 елларга Теләче муниципаль районының балалар һәм яшьләр ялы»
Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтиҗәләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2028 елга түбәндәге нәтиҗәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - җинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек яшьләр арасында тискәре (иҗтимагый куркыныч) күренешләрне киметү; - яшьләрне социаль-икътисадый, иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни үсеш процессларына кертүнең нәтиҗәле механизмнары барлыкка килү; - яшьләрнең ялы һәм иҗаты өлкәсендә нәтиҗәле эш булдыру; - яшьләр белән эшләүче оешмаларның эшчәнлеген координацияләү; - иҗади үсешкә алга таба ярдәм итү максатларында сәләтле яшьләр вәкилләрен ачыклау; - район масштабындагы эре яшьләр чараларын югары дәрәҗәдә үткәрү

1. Яшьләр сәясәте өлкәсендәге агымдагы халәтнең характеристикасы

Нәтиҗәле яшьләр сәясәте муниципаль районның тотрыклы үсешенең, аның гражданнарының тормыш дәрәҗәсен үстерүнең һәм иҗтимагый мөнәсәбәтләрне камилләштерүнең мөһим факторы булып тора, аны җирле үзидарә органнары эшчәнлегенең мөстәкыйль юнәлеше буларак карарга кирәк, ул гражданнар җәмгыяте институтлары, иҗтимагый берләшмәләр һәм яшьләр оешмалары белән актив хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырыла торган районны инновацион үстерүнең кирәкле социаль шартларын булдыруны күздә тота.

Программа «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрендәге 489-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында, 2025 елның 20 мартындагы № 33-ФЗ номерлы «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законының яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләренә туры китереп, РФ Президентының 2022 елның 9 гыйнварындагы № 809 «Традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Указына ярашлы эшләнгән;

- «РФ субъектларының югары вазыйфаи затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары җитәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәге 68 номерлы Указы;

- 2024 елның 28 декабрендәге 1124 номерлы РФ Президенты Указы белән расланган экстремизмга каршы көрәш стратегиясе;

- 2023 елның 30 декабрендә № Пр-2610 Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган 2024-2028 елларга Россия Федерациясендә терроризм идеологиясенә каршы көрәш комплекслы планы;

- «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 04 февралендәге 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары;

- «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р

номерлы күрсәтмәләре, шулай ук Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, Теләче муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә. «2021-2028 елларга Теләче муниципаль районында хокук бозуларны һәм җинаятьләрне профилактикалау эшчәнлеген оештыру», «2021-2028 елларга Теләче муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау», «2021-2028 елларга Теләче муниципаль районында яшьләрне патриотик тәрбияләү», «2021-2028 елларга Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программалары.

Программа чаралары Теләче муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләре буенча республика һәм федераль күрсәткечләрнең мәгънәләренә ирешү шартларын формалаштыруга юнәлдерелгән, аерым алганда федераль күрсәткечләр чараларын гамәлгә ашыру. Шулай ук балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшь буынны тәрбияләү, үстерү, социаль формалашу һәм үз-үзен тормышка ашыру шартларын булдыру һәм тәэмин итү, гармонияле үскән һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләү, яшьләр сәясәте учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру.

Теләче муниципаль районының яшьләр инфраструктурасы МБУ "Олимп" яшьләр үзәге" һәм "Форпост" җәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр формированиеләре үзәге буйсынуындагы ике учреждение тарафыннан тәкъдим ителде.

Бүлек, беренче чиратта, яшь буынны мәдәни, әхлакый кыйммәтләр тәрбияләү, гражданлык позициясен тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру юлы белән районның потенциалын формалаштыру буенча берничә мөһим юнәлешне үз эченә ала.

Талантлы яшьләр белән эшләү мәгариф, мәдәният, журналистика, иҗат, физик культура, спорт һәм башка өлкәләрне колачлый.

Яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең югары гражданлык активлыгы патриотик эш оештыруда: хәрби хәрәкәтләр ветераннары һәм якташ геройлары катнашында истәлекле даталар, семинарлар һәм конференцияләр хөрмәтенә митинглар уздыруда ярдәм итә.

Заманча яшьләр Интернеттан даими файдалана, аны төп мәгълүмат чыганагы һәм төп аралашу чарасы итеп карый. Шуңа бәйле рәвештә, социаль челтәрләрдә эшне активлаштырабыз. Материалларны тәкъдим итү ысуллары һәм формалары үзгәрә (кыска эчтәлекле контент урнаштыру һәм чараны фактик үткәрү алдыннан интерактив катнашу). Яшьләр, спорт һәм туризм эшләре бүлеге социаль челтәрләрдә вакыйгаларны игълан итү, яшьләр белән үзара бәйләнеш урнаштыру, аларны актив җәмәгать тормышына җәлеп итү өчен коммуникацияләр кора. Шәхес потенциалын формалаштыруның мөһим юнәлешләре эшләнә, иң беренче чиратта яшь буынга мәдәни, әхлакый кыйммәтләрне сеңдерү, гражданлык позициясен тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру хисабына. Программа бу очракта яшьләрнең камилләшү, тәрбия һәм үз-үзен тормышка ашыру ихтыяҗлары белән бәйле проблемаларны хәл итүгә нәтиҗәле ярдәм итәчәк.

Ләкин Теләче муниципаль районында бу өлкәдә проблемалар бар, алар арасында түбәндәгеләрне аерып күрсәтергә мөмкин:

- талантлы яшьләрнең югары уку йортларында уку өчен китүе;
- югары квалификацияле кадрлар санының кимүе.

Бүгенге көндә Теләче муниципаль районында 14тән 35 яшькә кадәр өч меңнән артык яшь кеше яши. Кризис шартларында нәкъ менә яшьләр идеалларның җимерелүенә, кыйммәтләр системасының һәм дөньяга карашның үзгәрүенә күбрәк дучар була, бу яшьләрнең әхлакый һәм рухи сәламәтлеген югалтуга китерергә мөмкин. Традицион социализация формаларының җимерелүе, бер яктан, яшьләрнең үз язмышлары өчен шәхси җаваплылыгын арттырды, аларны тормыш юлын сайлау алдында куйды, икенче яктан, аларның күбесе өчен яңа җәмәгать мөнәсәбәтләренә кушылу кирәклеген ачыклады.

Бу этапта яшьләрнең социаль проблемаларына игътибарны арттыру, урта һәм озак вакытлы перспективада яшь буын белән эшләүнең чараларын, формаларын, методларын билгеләү таләп ителә. Теләче районы яшьләренең рухи, әхлакый һәм мәдәни үсеш

перспективасы булсын өчен, яшьләр сәясәте органнары кулланган методларны яңадан карау, төзәтү кирәк, бу Программа нәкъ менә шуны күздә тота.

Хәзерге сәясәттә яшьләр стратегик ресурс булып тора, киләчәк идеологиясенең төп йөртүчесе, инновацияләрнең төп чыганагы. Яшьләргә шундый караш, аларның ролен һәм Теләче муниципаль районының үсеш перспективалары өчен әһәмиятен бәяләү нигезендә, күптөрле яшьләр мохитендә процесслар белән идарә итүгә, тиешле оптималь карарлар кабул итүгә, тискәре социаль күренешләрне алдан кисәтүгә, яшьләр мохитендә асоциаль күренешләрне профилактикалауга юнәлдерелгән заманча яшьләр сәясәте булырга тиеш, инде килеп чыккан каршылыклар һәм проблемаларга соңга калып җавап бирү сәясәте урынына.

Программаны гамәлгә ашыру муниципалитетның һәм гражданлык җәмгыятенең социаль-икътисади үсешенең стратегик ресурсы буларак яшь буынның күпьяклы үсеше, гражданлык позициясе, әхлакый тотрыклылыгы, социаль активлыгы, мөстәкыйльлеге һәм икътисади үз-үзен тәэмин итүе өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән. Шулай ук балалар һәм яшьләрнең рухи-әхлакый мәдәниятен һәм гражданлык активлыгын формалаштыруга ярдәм итүче балалар һәм яшьләр иҗтимагый берләшмәләрен үстерүне тәэмин итүгә юнәлдерелгән.

Яшьләр сәясәтен нәтиҗәле үстерү өчен, булган проблемаларны хәл итү һәм яшьләр мохитендә өстенлекләрне гамәлгә ашыру кирәк, бу «2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре» программасында чагылыш тапкан. Яшь лидерларны ачыклау, тәрбияләү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру системасын камилләштерү, яшьләрнең хезмәт активлыгын арттыру һәм республикадагы зур иҗади проектларда катнашу, төрле яшьләр төркемнәрен үстерү өчен тигез старт мөмкинлекләре булдыру, яшьләрне хокукый, коррупциягә каршы агарту механизмнары, коррупциягә каршы кыйммәтләрне популярлаштыру, милли татулыкны ныгыту, бөтенроссия гражданлык идентификациясен һәм күпмилләтле халыкның бердәмлеген ныгыту, тискәре социаль күренешләрне профилактикалау һәм яшьләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру эшенең нәтиҗәлелеген арттыру кирәк.

Теләче муниципаль районында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, хокук бозуларны һәм психоактив матдәләр куллануны профилактикалау өлкәсендә ирекле хәрәкәтне формалаштыру һәм үстерү шартларын булдыру максатыннан, балаларны һәм яшьләрне социаль әһәмиятле эшчәнлеккә үзара катнашуга җәлеп итү өчен, «2023-2028 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм (волонтерлар) хәрәкәтенә ярдәм итү һәм аларны үстерү» Ярдәмче программасы эшләнде.

Ял итү өлкәсе балалар һәм үсмерләр тәрбияләү процессыннан аерылгысыз өлеш булып тора. Балалар һәм яшьләрнең ялларын тәэмин итү эшен оештыру өчен мөмкинлекләрнең чикләнгәнлеге һәм ялга мохтаж булганнарның ихтыяҗларын канәгатьләндерү зарурлыгы арасындагы каршылык шартларында оптималь формалар табу омтылышы характерлы булды.

Балаларның сәламәтлеге социаль-икътисадый, демографик һәм медик-биологик факторларның катлаулы үзара хезмәттәшлегенең интеграль күрсәткече буларак формалаша, аларның иң мөһиме - экологик хәлне начарайту, җитәрлек һәм баланссыз туклану, мәктәптә балаларны укыту һәм тәрбияләү шартлары һәм технологияләре, гаиләләрнең икътисадый иминлеген киметүгә һәм җәмгыятьтә социаль киеренкелекне киметүгә, зарарлы гадәтләрне таратуга бәйле стресс.

Күрсәтелгән күренешләрне профилактикалау өчен, «2023-2028 елларда Теләче муниципаль районында балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру» ярдәмче программасы кысаларында сәламәтләндерү учреждениеләрендә балаларны лагерьларга җәлеп итү һәм профильле сменалар оештыру буенча планлы һәм максатчан эш алып барыла.

2. Программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары, сроклары һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыруның төп максаты - яшьләрнең социаль үсеше белән дәүләт идарәсе, аның район һәм республиканың конкурентлык сәләтен ныгытуда иҗади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәэмин итү.

Аны гамәлгә ашыру өчен системалы характердагы кайбер төп бурычларны хәл итәргә кирәк:

1) яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәэмин итү, яшьләр белән эшләү буенча белгечләрне әзерләү һәм яңадан әзерләү системасын булдыру.

2) яшәү урыны буенча эшне оештыру, төрле яклап ял итү һәм яшь буынның мәшгульлеген тәэмин итү.

3) балалар һәм яшьләр белән эшләү учреждениеләре инфраструктурасын киңәйтү.

4) Укучы һәм эшләүче яшьләрнең хезмәт активлыгының нәтиҗәле модельләрен үстерү өчен шартлар тудыру, шул исәптән икенчел мәшгульлек системасы аша яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшкуарлык активлыгын үстерү; яшьләрнең мәшгульлеген тәэмин итү, сезонлы һәм вакытлы эшләр бирү, яшьләр һәм балигъ булмаганнар өчен эш урыннары булдыру юлы белән эшсезлек дәрәҗәсен киметү.

5) яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалауның нәтиҗәле системасын гамәлгә ашыру.

6) дәүләтнең аерым кайгыртуына мохтаҗ балаларга һәм яшьләргә ярдәм.

7) яшьләрнең ирекле эшчәнлектә катнашуы, оешкан ирекле рәвешләренә ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

8) яшьләр иҗтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр һәм яшьләр иҗтимагый оешмалары инициативасы белән гамәлгә куелган социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

9) сәләтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм иҗади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру.

10) яшьләр арасында экстремизмны профилактикалау, милли мәдәни кыйммәтләрне пропагандалау.

11) гаилә институтын ныгыту.

12) яшь буынның иҗтимагый-сәяси активлыгын һәм граждан компетентлыгын формалаштыру; балаларны һәм яшүсмерләрне социальләштерү, аларның хокукый яклавы, шәхес формалаштыру өчен уңай шартлар тудыру.

Программаны гамәлгә ашыру 2023 елдан 2028 елга кадәрге чорда планлаштырыла.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне җайга салу. Финанс белән тәэмин итү

Муниципаль Программа Теләче муниципаль районы бюджеты чараларын куллануны күздә тота. Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты чараларыннан: 87122,24 мең сум тәшкил итә, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:

2023 ел – 4239,90 мең сум (МБ – 3100,59; РБ – 1139,31 мең сум);
2024 ел – 13757,66 мең сум (МБ – 5295,76; РБ – 8461,90 мең сум);
2025 ел – 22280,60 мең сум (МБ – 17279,69; РБ – 5000,91 мең сум);
2026 ел – 22407,70 мең сум (МБ – 19258,90; РБ – 3148,80 мең сум);
2027 ел – 23761,10 мең сум (МБ – 20462,30; РБ – 3298,80 мең сум).
2028 ел – 25188,60 мең сум (МБ – 21725,00; РБ – 3463,60 мең сум).

Теләче муниципаль районының җирле бюджеты проектын тиешле елга һәм план чорына формалаштырганда Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы булып яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге тора, ул максатчан индикаторларны мониторинглый. Программаны гамәлгә ашыруда яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенең барлык карамагындагы учреждениеләр катнаша.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә дәүләт ихтыяҗларын тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны күздә тота.

Программаның агымдагы идарәсен Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге программасы координаторы гамәлгә ашыра:

- муниципаль программаны эшләүне, Программаның аерым чараларын башка башкаручылар белән килештерүне тәэмин итә;
- Программаның структурасын һәм Программаның аерым чараларын башка башкаручылар исемлеген төзи;
- Программа чараларын үтәү өчен җаваплы муниципаль заказчылар тәкъдимнәре нигезендә Программаны гамәлгә ашыру чаралары күләме һәм чыганаклары буенча тәкъдимнәр әзерли;
- Программаның аерым чараларын башкаручыларның хисапларына мониторинг һәм анализ ясый;
- Программаның нәтиҗәлелеген бәяли;
- Программаны гамәлгә ашыру барышы турында еллык хисап әзерли;
- Программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшен оештыра;
- Программаны гамәлгә ашыру барышы һәм ирешелгән нәтиҗәләр турында мәгълүматны «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтта урнаштыра;
- Программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтиҗәле файдаланган өчен җаваплы була;
- Программада билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашыруда Программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтиҗәле файдаланган өчен җаваплы булган һәм хисап документларын үз вакытында биргән муниципаль бюджет учреждениеләре катнаша.

Программаны гамәлгә ашыруны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тикшереп тора.

5. Программаның нәтиҗәлелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашырганда һәм анда куелган максатларга ирешү өчен мөмкин булган социаль, финанс-икътисади һәм административ куркынычларны исәпкә алу кирәк. Программаны уңышлы гамәлгә ашыруның иң мөһим шартлары булып күрсәтелгән куркынычларны минимальләштерү, билгеләнгән чараларны нәтиҗәле мониторинглау, өстенлекле юнәлешләр һәм максатчан күрсәткечләрне төзәтү буенча оператив чаралар кабул итү тора.

Программа һәм аның аерым программаларын гамәлгә ашыру нәтиҗәлелеген бәяләү муниципаль заказчы тарафыннан башкарыла. Программаны гамәлгә ашыру нәтиҗәлелеге Программа тарафыннан расланган максатлы индикаторлар һәм күрсәткечләргә фактик ирешү дәрәҗәсе буларак бәяләнә. Кичектерелгән гамәл нәтиҗәсе түбәндәгеләрдә чагылачак:

- җинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек яшьләр арасында тискәре (иҗтимагый куркыныч) күренешләрне киметү;

- яшьләрне социаль-икътисадый, иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни үсеш процессларына кертүнең нәтиҗәле механизмнары барлыкка килү;

- яшьләрнең ялы һәм иҗаты өлкәсендә нәтиҗәле эш булдыру;

- яшьләр белән эшләүче оешмаларның эшчәнлеген координацияләү;

- иҗади үсешкә алга таба ярдәм итү максатларында сәләтле яшьләр вәкилләрен ачыклау;

- район масштабындагы зур күләмле чараларны югары дәрәҗәдә үткәрү.

Ел саен хисап чорыннан соң килүче елның 1 февраленә кадәр программада катнашучылар Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына аның үтәлеше турында мәгълүмат тапшыралар.

Теләче муниципаль районы авыл яшьләренең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру.

Ярдәмче программа-1
«2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре»

Ярдәмче программа-1 паспорты

Ярдәмче программа -1 атамасы	«2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы яшьләре» (алга таба - Ярдәмче программа-1)
Ярдәмче программа -1 координаторы	Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Ярдәмче программа -1 эшләү өчен нигезләр	- «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм нык ыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2022 елның 9 ноябрендәге 809 номерлы Указы; - «РФ субъектларының югары вазыйфаи затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары җитәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәге 68 номерлы Указы; - «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрендәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; - «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 4 февралендәге 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р номерлы боерыгы
Ярдәмче программа -1 максаты	Яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын күтәрү Теләче муниципаль районы яшь буынының тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартлар тудыру
Ярдәмче программа -1 бурычлары	- яшьләрне мәгълүмати тәэмин итү системасын булдыру; - түбәндәгеләр өчен шартлар тудыру: - яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру; - иҗади потенциалны гамәлгә ашыру; - яшьләрне районның иҗтимагый тормышына җәлеп итү; - яшьләр иҗтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүдә ярдәм итү; - яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру
Гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары	2023-2028 еллар
Бюджет ассигнованиеләре күләмнәре	Финанслау Теләче муниципаль районы бюджеты хисабына каралган. Теләче муниципаль районы бюджеты чаралары белән Программаны финанслауның гомуми күләме: 94121,55 мең сум тәшкил итә, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча: 2023 ел – 2856,37 мең сум (МБ – 2815,66; РБ – 40,71 мең сум); 2024 ел – 11216,86 мең сум (МБ – 4933,06; РБ – 6283,80 мең сум); 2025 ел – 189702,22 мең сум (МБ – 16853,01; РБ – 1849,21 мең сум); 2026 ел – 19227,10 мең сум (МБ – 19227,10 мең сум); 2027 ел – 20429,00 мең сум (МБ – 20429,00 мең сум). 2028 ел – 21690,00 мең сум (МБ – 21690,00 мең сум). Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында була һәм Теләче муниципаль районының җирле бюджеты проектын

	тиешле елга һәм план чорына формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Ярдәмче программа -1 үтәүчеләр	Ярдәмче программаны үтәүчеләр түбәндәгеләр: - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе (килешү буенча); - «Теләче информ» мәгълүмат үзәге (килешү буенча); - ДАССУ «Теләче үзәк район хастаханәсе» (килешү буенча); - учреждениеләр, оешмалар, фондлар, иҗтимагый берләшмәләр (килешү буенча)
Ярдәмче программа -1 үтәлешен тикшереп тору	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдәмче программа -1 гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтиҗәләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2028 ел башына түбәндәге нәтиҗәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - барлык консультацияләр төрләрен (индивидуаль, электрон, телефон) колачлаган яшьләр санын арттыру; - авылны социаль үстерү һәм социаль проектлаштыруга һәм бизнес-планлаштыруга программаларда катнашучы яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру; - интеллектуаль-иҗади чараларга җәлеп ителгән яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру; - районның яшьләр иҗтимагый берләшмәләрендә катнашучы яшьләр санын арттыру; - җинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек яшьләр арасында тискәре (иҗтимагый куркыныч) күренешләрне киметү

1. Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика

Теләче муниципаль районында 13448 кеше яши. 2025 елда 14 тән 35 яшькә кадәрге яшьләр саны 3608 кеше тәшкил итте. Безнең яшьләрнең яңа идеяләргә һәм программаларга ачык булуын, муниципаль мәсьәләләрне хәл итүдә эшләргә һәм инициатива күрсәтергә әзер булуын ышаныч белән әйтергә мөмкин.

Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыру кысаларында район яшьләре белән эшләүнең түбәндәге өстенлекле юнәлешләре билгеләнде, ул авыл яшьләреннән тора: мәгълүмати тәэмин итү системасын булдыру, социаль һәм икътисадый активлыкны арттыру өчен шартлар булдыру, яшьләрнең рухи, физик һәм иҗади үсешенә ярдәм итү.

Соңгы елларда мәгълүмат һәм коммуникацияләр дөньясында яшьләрнең активлыгы бик нык үзгәрде. Яшьләрнең актив кулланылышында китаплар, радио һәм газеталар кебек мәгълүмат каналлары диярлек кулланылмый. Төп мәгълүмат-ресурс каналы булып "Интернет" челтәре тора. Авыл яшьләренең мәгълүмати активлыгын үстерүдә төп бурыч - мәгълүмати-аңлату ярдәме күрсәтү. Яшьләрнең социаль активлыгын арттыру шартларын булдыру максатыннан тиешле чаралар, шул исәптән җыеннар һәм форумнар үткәрелә. Авыл яшьләренең рухи, физик һәм иҗади үсешенә ярдәм итү максатыннан иҗади чаралар үткәрелә.

Яшьләр хәзерге яшь буынның мөһим өлеше булып тора, аның проблемалары авылда аеруча ачык чагыла. Авыл җирлегендә яшьләр арасында гомуми яшәү дәрәҗәсенең түбәнәюе, эшкә урнашу шартлары булмау, мәдәни ихтыяҗларның үсмәве аеруча кискен күренә. Моның нәтиҗәсе - иҗади хезмәт эшчәнлегенә битарафлык, җәмгыять хәле өчен җаваплылыкның кимүе. Ярдәмче Программаны тормышка ашыру нәтиҗәсендә яшьләр социаль төркем буларак үз социаль хәлен ала башлады, бу җәмәгать эшчәнлегенә актив катнашу һәм муниципаль мәсьәләләрне хәл итүдә инициатива күрсәтү белән характерлана. Ярдәмче программа-1 не тормышка ашыру яшьләрнең шәһәрләргә миграциясен киметү һәм авыл җирлегендә эш табу мөмкинлекләрен эзләүгә юнәлеш бирү өчен уңай шартлар тудыруга ярдәм итә.

Бүгенге көндә яшьләр белән эшләү системасында ныклы алга китеш бар инде, шуңа күрә яшьләр арасында күп кенә тырышлык һәм инициативалар Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыру кысаларында гамәлгә ашырылачак.

Югарыда әйтелгәннәр район яшьләренең тормыш сыйфатын яхшыртуга һәм тулы социаль-икътисадый нәтиҗәгә ирешүгә юнәлтелгән чаралар системасының актуальлеген күрсәтә.

Төрле өлкәләрдә районның социаль-икътисадый үсеше (мәгариф, сәламәтлек саклау, элемтә, транспорт һ.б. өлкәләрдә), авыл җирлегендә тормыш рәвешен модернизацияләү һәм эшчәнлекнең перспектив юнәлешләре нәтиҗәсендә аларның җәлеп итүчәнлеген күтәрү Теләче районында үз киләчәген төзергә теләгән яшьләр өчен оптималь мөмкинлекләр тудырырга мөмкинлек бирәчәк.

2. Ярдәмче программа-1 төп максатлары һәм бурычлары, программа чаралары, Ярдәмче программа-1 көтелә торган ахыргы нәтиҗәләр, гамәлгә ашыру сроклары

Ярдәмче программа-1 максаты - яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру Теләче муниципаль районының яшь буынының тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тудыру.

Куелган максатка ирешү өчен Ярдәмче программа-1 түбәндәге бурычларны хәл итү таләп ителә:

1. Яшьләрне мәгълүмати тәэмин итү системасын булдыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтиҗәләлеге яшьләрнең консультацияләрнең барлык төрләре (шәхси, электрон, телефон), яшьләрнең гомуми санына караган өлеше арту күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

2. Яшьләрнең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтиҗәләлеге авылны социаль үстерү программаларында катнашучы яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру, социаль проектлаштыруга өйрәтү, социаль киеренкелек дәрәҗәсен киметү күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

3. Яшьләрнең икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтиҗәләлеге бизнес-планлаштыру нигезләренә өйрәтелгән яшьләрне колачлау күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк, бу грант нигезендә конкурсларда катнашырга мөмкинлек бирәчәк.

4. Яшьләрнең иҗади потенциалын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтиҗәләлеге талантлы яшьләргә ярдәм күрсәтү өлкәсендә интеллектуаль-иҗади чараларга һәм программаларга җәлеп ителгән яшьләрнең, яшьләрнең гомуми санына җәлеп ителгән өлешен арттыру күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

5. Яшьләрне районның иҗтимагый тормышына җәлеп итү өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтиҗәләлеге районыбызның яшьләр иҗтимагый берләшмәләрендә катнашучы яшьләрнең гомуми санының артуы күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

6. Яшьләр иҗтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүдә ярдәм итү.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтиҗәлелеге түбәндәге күрсәткечләр нигезендә бәяләнәчәк:

- башкарма хакимият органнары гамәлгә ашыра торган проектларга җәлеп ителгән яшьләрнең өлешен арттыру;

- Яшьләр парламенты эшчәнлегенә җәлеп ителгән 18 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең чагыштырма авырлыгы.

7. Яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру.

Программаны тормышка ашыру вакыты – 2023-2028 еллар.

3. Ярдәмче программа-1 финанслау күләме һәм чыганаклары

Ярдәмче программа-1 финанслауның төп чыганаклары - Теләче муниципаль районы бюджеты акчалары. Ярдәмче программа-1 финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Теләче муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен тәгәлләштерелергә тиеш.

Программаны финанслауның гомуми күләме Теләче муниципаль районы бюджеты исәбеннән 94121,55 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:

2023 ел – 2856,37 мең сум (МБ – 2815,66; РБ – 40,71 мең сум);

2024 ел – 11216,86 мең сум (МБ – 4933,06; РБ – 6283,80 мең сум);

2025 ел – 189702,22 мең сум (МБ – 16853,01; РБ – 1849,21 мең сум);

2026 ел – 19227,10 мең сум (МБ – 19227,10 мең сум);

2027 ел – 20429,00 мең сум (МБ – 20429,00 мең сум).

2028 ел – 21690,00 мең сум (МБ – 21690,00 мең сум).

Ярдәмче программа-1 өстәмә финанслау максатында, юридик һәм/яисә физик затлардан иганәчелек ярдәмен җәлеп итәргә мөмкин.

Әлеге Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыруга бәйле чараларны финанслау Теләче муниципаль районы бюджетында тиешле финанс елына расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла. Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыруга тотыла торган акчалар күләме район бюджеты мөмкинлекләреннән, Теләче муниципаль районы территориясендә инфляция процессларыннан һәм икътисадый вәзгыятьтән чыгып тәгәлләштерелергә һәм төзәтелергә мөмкин.

4. Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү

Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеге яшь кешеләрнең тормыш сыйфатын күтәрүне, аларны социальләштерүне һәм үз-үзләрен гамәлгә ашыруны характерлаучы Ярдәмче программа-1 һәм аның төп чаралары нәтиҗәләрен бәяләү күрсәткечләре нигезендә бәяләнә.

Ярдәмче программа-1 социаль нәтиҗәлелеге түбәндәгеләргә юнәлдерелгән:

- яшьләрнең районның социаль-икътисадый үсешендә кызыксынуы һәм аның әлеге процесста катнашырга әзер булуы;

- авыл җирлегендә уңай демографик тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту;

- социаль әһәмиятле программаларда һәм проектларда эшләүче яшьләр санын арттыру;

- яшьләрнең хезмәт, эшкуарлык, иҗади активлыгын арттыру;

- яшьләрнең социаль киеренкелеге кимү;

- авылдан шәһәргә күчеп киткән яшьләрнең миграция агымын киметү;

- авыл яшьләренең тормыш сыйфатын яхшырту.

Ярдәмче программа-1 гамәлгә ашыруның эчке куркынычы булып түбәндәгеләр тора: яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенең штаттагы саны җитәрлек булмау; кадрлар потенциалы җитәрлек булмау; финанс белән тәэмин ителешнең җитәрлек булмавы.

«2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы Яшьләре» Ярдәмче программа-1 кушымта

«2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы Яшьләре» Ярдәмче программа-1 максатлары, бурычлары, нәтиҗәләрне бәяләү күрсәткечләре

Максат атамасы	Бурычның атамасы	Төп чаралар атамасы	Үтәү вакыты	Төп чараларны башкару вакыты	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторлар күрсәткечләре						Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сумнарда)					
						2023 факт	2024 факт	2025 факт	2026	2027	2028	2023 ҖБ факт	2024 ҖБ факт	2025 ҖБ	2026 ҖБ	2027 ҖБ	2028 ҖБ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Теләче муниципаль районы авыл яшьләренең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру	Теләче районында авыл яшьләренең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру	Район яшьләре белән очрашу «Авыл кичләре». Авыл хуҗалыгының яшь хезмәткәрләре арасында «Һөнәре буенча иң яхшы» конкурсы. «Яшьләр көне» күңел ачу чарасы. «Мин фермер» яшьләр квест-уены. Тематик очрашулар: «Үзеңнең бизнесыңны ач», «Үзең булдырсаң башкаларны өйрәт» һәм физ. затлар проектларын гамәлгә ашыру турында	ЯэСҺТБ, "Форпост" МБУ, МБУ "Олимп" яшьләр үзәге, ТР АМО җирле бүлеге, АХhАТИ, мәдәният бүлеге	2023-2028	Авыл яшьләренең барлык төр чараларны үз эченә алган чагыштырма авырлыгы, авыл яшьләренең гомуми санында, %	20	22	25	27	29	30	10,00	10,00	10,0	10,0	10,0	10,0
Теләче муниципаль районы яшьләренең	Шәхеснең иҗади башлангычын үстерү, яшьләр иҗади	Фестиваль карау: «Яшьләр - халкыбызның горурлыгы»,	ЯЭСҺТБ, МБУ, «Олимп» яшьләр	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә	15	17	20	22	25	28	8,00	8,00	8,00	8,00	10,0	10,0

иҗади һәм интеллектуаль потенциалын гамәлгә ашыруга ярдәм итү	берләшмәләр системасына кызыксыну уятуга ярдәм итү: Теләче муниципаль районында смотрлар, конкурслар, фестивальләр, күргәзмәләр	«Созвездие-Йолдызлык», «Наше время – Безнең заман», «Возрождение КиВИНА» Интеллектуаль уеннар: «Нәрсә? Кайда? Кайчан?», «Иң акыллы», «Акыллы булу модада». Квизлар: «60 секунд», «Контакт». Иҗади эшләр күргәзмәләре: «Минем якты мөмкинлекләр дөньясы», «Арт - Терапия», «Марсның тарту көче»	үзәге, мәдәният бүлеге, МКУ «Мәгариф бүлеге»		алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %												
Теләче муниципаль районында яшь гаилә статусын күтәрү, яшь гражданнарның тулы кыймәтле гаилә төзүгә уңай мөнәсәбәтен ныгыту	Гаилә тормышының кыймәтен күтәрү өчен шартлар тудыру, гаилә мөнәсәбәтләрендә һәм гаилә тәрбиясендә рухи-әхлакый традицияләрне саклап калу; Теләче муниципаль районында гаиләнең тәрбияви һәм мәдәни-мәгариф потенциалын	«Гаилә - зур дәүләтнең нигезе» конкурсы. Бөтендөнья балаларны яклау көненә багышланган чара. Гаилә, мәхәббәт һәм тугрылык көненә багышланган чара. Яшь гаиләләр белән түгәрәк өстәлләр: «Гаилә булу бәхете», яшь гаиләләргә ярдәм чаралары турында. «Әти булдыра» гаилә күңел ачу программасы.	ЯЭСҺТБ, МБУ «Форпост», МБУ "Олимп" яшьләр үзәге, ТР Гаилә канаты астында иҗтимагый оешманың җирле бүлеге, мәдәният бүлеге	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	12	14	16	18	20	22	10,00	10,00	10,0	10,0	12,0	12,0

	гамәлгә ашыруга ярдәм итү	«Без сәламәт яшәү рәвеше өчен!» гаилә марафоны. Оригиналь коляскалар конкурсы. «Гаилә» клубы эше «Олимп» ЯҮ базасында. Республика гаилә конкурсларында һәм фестивальләрендә катнашу															
Теләче муниципаль районы яшьләр даирәсендә тискәре күренешләрне профилактикала уның төп ысулларыннан берсе булган заманча яшьләр юнәлешләрен, «урам» культурасын үстерү	Сәламәтлекнең үз-үзеңне раслау өчен әһәмиятен аңлауны формалаштыру. Теләче муниципаль районы яшьләренең физик, эмоциональ психик һәм әхлакый сәламәтлеген һәм тормыш сыйфатын саклау һәм яхшырту өчен шартлар тудыру	Яшьләрнең кышкы һәм җәйге комплекслы Спартакиадалары. «Тарихка юл» спорт уены. Түгәрәк өстәлләр. ББЭ инспекторы, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча РҮХ вәкилләре чакыруы белән әңгәмәләр. ГТО нормаларын тапшыруга әзерлек буенча урам күнегүләре. «Барс», «Батыр» спорт клубларының урам спорт мастер-класслары. «Урам хәрәкәте» фестивале. «Зумба - ул тормыш стиле». Яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау	ЯЭСҺТБ, МБУ «Форпост», МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, «ТР Гаилә канаты астында» иҗтимагый оешмасын ың жирле бүлеге, мәдәният бүлеге	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	30	35	40	42	45	46	7,00	7,00	7,00	7,00	8,00	8,00

		турында әңгәмәләр, социаль видеороликлар күрсәтү белән гомуми белем бирү оешмаларына чыгу															
Теләче муниципаль районында яшьләрне үстерүгә, үз-үзеңне тормышка ашыруга һәм социализациялә үгә, социаль-икътисади һәм иҗтимагый тормышка кертүгә ярдәм итү	Теләче муниципаль районы предприятиеләрендә үзидарә күнекмәләрен үзләштерү, лидерлык, яшьләр проектларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру	Оешмалар хезмәткәрләре яки бүлекчәләре арасында ярышлар. «Районда иң яхшысы» фестивале. «Яшь лидер» тренингы. Яшьләр парламентының эшчәнлеге. Иҗтимагый яшьләр оешмалары эшчәнлеге: - МГЕР; - ТО АМО РТ; - волонтерлык берләшмәләре; - «Алдынгылар хәрәкәте» клублары; - ӨТХ хәрәкәтенә ярдәм итү	ЯЭСҺТБ, МБУ «Форпост», МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, МКУ «Мәгариф бүлеге»	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	10	12	15	18	20	20	10,00	10,00	10,0	10,0	10,0	10,0
Студент яшьләр белән эшләү.	Студентларның хезмәт отрядлары эшчәнлеген үстерүгә ярдәм итү	- студент яшьләрнең конкурсларда һәм грантларда катнашуы; - экологик, патриотик һәм спорт юнәлешендәге волонтерлык эшчәнлегендә катнашу; - студентларның район башлыгы һәм предприятие	ЯЭСҺТБ «Олимп» яшьләр үзәге	2023-2028	Студент яшьләрнең чараларда катнашу өлеше, гомуми студент яшьләр санына карата, %	15	18	20	20	22	22	-	-	-	-	-	-

		җитәкчеләре белән очрашуларын оештыру, һөнәри юнәлеш һәм эшкә урнашу максатыннан															
Теләче муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүне тәэмин итү	Теләче муниципаль районында агрессияне, киеренкелекне, экстремистик активлыкны киметү, уңышлы, нәтиҗәле, толерант, патриотик, социаль җаваплы шәхес тәрбияләү өчен шартлар тудыру	Тематик сәгатьләр: «Халыклар белән дуслашыйк», «Нәтиҗәле аралашу алымнары», «Без барыбыз да төрле, ләкин барыбыз да бәхеткә лаек». Мәктәп укучылары һәм эшче яшьләр белән экстремизмны профилактикалау һәм толерантлык тәрбияләү буенча әңгәмәләр үткәрү: «Каршылыксыз дөнья. Конфликтларны чишәргә өйрәнәбез», «Яшьләр берләшмәләре өчен һәм каршы», «Күптөрле дөньяда яшәргә өйрәнәбез». Халыкара Толерантлык көненә багышланган чара. Террорчылыкка каршы көрәштә теләктәшлек көненә, халык бердәмлеге көненә багышланган акцияләр, милли традицион бәйрәмнәрдә катнашу (Раштуа,	ЯЭСһТБ, МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, «Форпост» МБУ, ТР Гаилә канаты астында иҗтимагый оешманың җирле бүлекчәсе, мәдәният бүлеге, «Мәгариф бүлеге» МКУ	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	12	14	16	18	20	22	10,00	10,00	10,0	10,0	10,0	10,0

		Нәүрүз, Масленница, Сабантуй, Питрау h.б.).															
Авыр тормыш хәлендә калган балаларның хәлен саклау һәм яхшырту, Теләче муниципаль районындагы инвалид балалар белән гаиләләр проблемаларын комплекслы хәл итү	Исәпләүнең төрле төрләрендә торган һәм мөмкинлекләре чикләнгән «хәтәр төркеме» яшүсмерләре белән комплекслы профилактик эш оештыру	СОП һәм куркыныч зонадагы балалар өчен «Аврора өмет җилкәннәре» проектын гамәлгә ашыруны дәвам итү. Халыкара инвалидлар көненә багышланган чаралар. «Олимп» ЯҮ волонтерларының инвалид балалар янына өйгә барулары (уртак уеннар, күңел ачу, тематик әңгәмәләр). ОВЗ булган балалар һәм яшьләр өчен иҗади, кулинар, интеллектуаль темаларга мастер-класслар	ЯЭСҺТБ, МБУ «Форпост», МБУ "Олимп" яшьләр үзәге, ТР Гаилә канаты астында иҗтимагый оешманың җирле бүлеге, мәдәният бүлеге	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	8	10	12	13	15	15	10,00	10,00	10,0	10,0	10,0	10,0
Теләче муниципаль районында туган телне һәм традицион мәдәниятне саклап калу һәм үстерү	Милли традицияләрне һәм гореф-гадәтләрне, телне һәм тарихны өйрәнүгә һәм таратуга бәйле чаралар үткәрү	Бәйгеләр: - «Татар Кызы», - «Халык традицияләрендә илнең киләчәге». Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар». «Үткәнгә тәрәзә» күргәзмәсе. «Бердәмлек җепләре» милләтара мәдәниятләрнең район форумы	ЯЭСҺТБ, МБУ «Олимп» яшьләр үзәге, «ТР Гаилә канаты астында» иҗтимагый оешмасын ың җирле бүлекчәсе, мәдәният бүлеге, МКУ	2023-2028	Яшьләрнең барлык төр чараларны үз эченә алган өлеше, яшьләрнең гомуми күләмендә, %	15	18	20	22	25	25	10,00	10,00	10,0	10,0	10,0	10,0

			«Мәгариф бүлеге»														
Яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәэмин итү	Яшьләрнең интернет-сайтларын, социаль челтәрләрдәге битләрен булдыру һәм алып бару	Яшьләр сәясәте учреждениеләренең аккаунтларында социаль челтәрләрдә мәгълүмат эшен камилләштерү. Яшьләрнең интернет-сайтларын, социаль челтәрләрдәге битләрен булдыру һәм алып бару Яшьләр сәясәтен укыту-методик, мәгълүмати һәм кадрлар белән тәэмин итүне камилләштерү	Яшьләр сәясәте учреждениеләре	Систематик рәвештә	Социаль челтәрләрдә сайтлар/битләр саны Район массакүләм мәгълүмат чараларында язмалар саны Чаралар саны	3 300 1	3 360 2	4 420 2	4 450 3	4 450 4	5 600 5	Финансланусыз	Финансланусыз	Финансланусыз	Финансланусыз	Финансланусыз	Финансланусыз
Яшьләр сәясәте учреждениеләре эшчәнлеге	Яшьләр сәясәте учреждениеләре эшчәнлеге	Яшьләр сәясәте учреждениеләре эшчәнлеген оештыру	Яшьләр сәясәте учреждениеләре	Регуляр рәвештә	Эшчәнлекнең нәтиҗәлелеге %	100	100	100	100	100	100	2781,37	11141,86	15778,50	19147,10	20349,00	21610,00
											БАРЫСЫ:	**2856,37**	**11216,86**	**18970 2,22**	**19227,10**	**20429,00**	**21690,00**

Ярдәмче программа-2
«2023-2028 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм (волонтерлар) хәрәкәтенә ярдәм итү һәм аларны үстерү»

Ярдәмче программа-2 паспорты

Ярдәмче программа-2 исеме	«2023-2027 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм (волонтерлар) хәрәкәтенә ярдәм итү һәм аларны үстерү» (алга таба - Ярдәмче программа-2)
Ярдәмче программа-2 эшләү өчен нигез	- «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2022 елның 9 ноябрендәге 809 номерлы Указы; - «РФ субъектларының югары вазыйфаи затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары җитәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген бәяләү турында» РФ Президентының 2021 елның 4 февралендәге 68 номерлы Указы; - 2025 елга кадәр Россия Федерациясе субъекты территориясендә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) үсешенә ярдәм итү концепциясен гамәлгә ашыру чаралары планы 20.06.2019 № 5486п-П44; - «Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләрне җайга салу турында һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 елның 30 июнендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р номерлы боерыгы; - «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Хәйрия эшчәнлеге һәм ихтыярый ярдәм (волонтерлык) турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон
Ярдәмче программа-2 төп эшләүчеләре	Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Ярдәмче программа-2 үтәүчеләр	Ярдәмче программаны үтәүчеләр түбәндәгеләр: - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе (килешү буенча); - «Теләче информ» мәгълүмат үзәге (килешү буенча); - ДАССУ «Теләче үзәк район хастаханәсе» (килешү буенча); - учреждениеләр, оешмалар, фондлар, иҗтимагый берләшмәләр (килешү буенча). Программаның координаторы - Башкарма комитетның яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге. Хезмәттәшлек тәртибе:

	- үтәүчеләр Теләче районы программаларына, үз оештыру планнарына туры китереп, ярдәмче программада каралган чараларны гамәлгә ашыралар, шулай ук Теләче районында ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтен үстерүгә юнәлдерелгән уртак чаралар, акцияләр оештыра һәм үткәрә алалар; - алдан килешү буенча, Ярдәмче программаны башкаручы үз чараларын үткәрү өчен башка башкаручыларны, шулай ук кызыксынган катнашучыларны җәлеп итә ала. Максатчан аудиторияне, башкаручыларны иң күп колачлау максатында, Ярдәмче программаны рәсми сайтларда урнаштыру һәм башка ысуллар белән тарату өчен хокукый тематика буенча агарту характерындагы мәгълүмати материаллар белән алмашу гамәлгә ашырылырга мөмкин. Гамәлләрне нәтиҗәле гамәлгә ашыру максатларында координатор (җаваплы зат) гарызнамәсе буенча күрсәтелгән гарызнамәне алган вакыттан алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча координатор (җаваплы зат) гарызнамәсе буенча аларны оештыру һәм уздыру турында мәгълүмат бирү зарур
Ярдәмче программа-2 максаты	Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә җәлеп итү, иҗтимагый үсештә ихтыряый ярдәм (волонтерлык) ролен күтәрү, социаль ихтыярый ярдәм (волонтерлык) инновацион практикасын формалаштыру һәм тарату юлы белән гражданнарны үз-үзләрен тормышка ашыру мөмкинлекләрен киңәйтү. Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлеген популярлаштыру
Ярдәмче программа-2 бурычлары	- ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенең аерым юнәлешләрен үстерү; - ведомствоара хезмәттәшлек системасын оештыру һәм районның ирекле (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлеген координацияләү; - район халкы арасында ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтенең уңай имиджын булдыру; - социаль бурычларны хәл итүдә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмаларның һәм ихтыярый ярдәмчеләрнең (волонтерларның) катнашуына ихтыяҗ тудыру, шулай ук җәмгыятьтә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) тануны арттыру; - булганнарының эшчәнлегенә ярдәм итү һәм яңа ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмалары барлыкка килү өчен шартлар тудыру; - ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмалары белән коммерциячел булмаган секторның башка оешмалары, бизнес, җирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр, массакүләм мәгълүмат чаралары, дини һәм башка кызыксынучы оешмалар белән үзара хезмәттәшлекне дә кертеп, ихтыярый ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү
Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2023-2028 еллар
Ярдәмче программа-2 финанслау күләме һәм чыганагы	Ярдәмче программа-2 финанслау күләме җирле бюджет чаралары хисабына башкарыла, шул исәптән: 2023 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары чикләрендә; 2024 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары чикләрендә; 2025 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында; 2026 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында; 2027 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында;

	2028 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында. Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда һәм район бюджеты проектын агымдагы финанс елына һәм план чорына формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш
Ярдәмче программа-2 тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә 2028 елга ирешү күздә тотыла: 1) ирекле эшчәнлектә катнашучы гражданнарның 30 процентка җәлеп ителгән өлешенең артуы. 2) волонтерлар үткәргән чаралар санының 20 процентка артуы. 3) Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә ярдәм итүдә методик, мәгълүмати, консультация, белем бирү һәм ресурс механизмнарын 15 процентка арттыру. 4) ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмалары белән үзара эш итүче оешмалар санын 30 процентка арттыру. 5) җәмгыятьтә ихтыярый (волонтерлык) ярдәмнең үсеше
Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыруны тикшереп торуны оештыру системасы	Ярдәмче программа үтәлешенә гомуми контрольне Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге гамәлгә ашыра

1. Кереш

Әлеге ярдәмче программа РФ Президентының «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2022 елның 9 ноябрендәге 809 номерлы Указы нигезендә эшләнгән. РФ Президентының «РФ субъектларының югары вазыйфаи затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары җитәкчеләре) эшчәнлегенең һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген бәяләү турында» 04.02.2021 № 68 Указы, Россия Федерациясе субъекты территориясендә 2025 елга кадәр ирекле лекне (волонтерлыкны) үстерүгә ярдәм итү Концепциясен гамәлгә ашыру буенча чаралар планы, 20.06.2019 ел № 5486п-п44. "Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләрне җайга салу һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында" 2018 елның 30 июнендәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән Россия Федерациясе Хөкүмәтенең "2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында" 29.11.2014 № 2403-р боерыгы. «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон. «Хәйрия эшчәнлеге һәм ихтыярый ярдәм (волонтерлык) турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон.

Волонтерлар эшчәнлеге, яшьләрнең ихтыярый активлыгы мәгариф, мәдәният, фән, яшьләр сәясәте, сәнгать, сәламәтлек саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм башка өлкәләрдә җәмгыятьнең социаль үсешенең мөһим факторлары булып тора. Ихтыярый ярдәм яшьләрнең иҗади инициативасына һәм социаль иҗатына киңлек бирә торган өлкә булып тора, ул яшьләрнең актив гражданлык позициясен тәрбияләү максатларына һәм социаль җаваплылыгына ирешүгә мөһим өлеш кертә. Волонтерлар эшчәнлеге белән шөгыльләну кеше кыйммәтләрен сакларга һәм ныгытырга ярдәм итә; шәхси үсешкә һәм социаль элемтәләрне үстерүгә булыша. Ихтыярый ярдәм белән актив шөгыльләнүче яшьләр чаралар һәм акцияләр оештыру, халыкның төрле категорияләре белән аралашу күнекмәләрен һәм осталыкларын ала, бу аларны хезмәт базарында конкуренциягә сәләтлерәк итә. Шәхси үсештән тыш, волонтерлар җәмгыятьнең, шул исәптән аларның тирәсендәге яшь кешеләрнең социаль проблемаларын хәл итүдә актив ярдәм итә. Авыр

тормыш хәлендә калган балаларга, ветераннарга ярдәм, балалар һәм яшьләр арасында бәйлелекне профилактикалау белән шөгыльләнәләр.

Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтен үстерүнең мөһим юнәлеше булып халыкның барлык яшь төркемнәре - балалар, яшьләр, өлкәннәр һәм өлкән яшьтәге кешеләр арасында ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегендә катнашу мөмкинлеген тәэмин итүне күздә тоткан «ихтыярый ярдәм(волонтерлык) гомер буе» принцибын тормышка ашыру тора. Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) үсеше гражданнарның ихтыярый ярдәм (волонтерлык) проектларында һәм инициативаларында катнашу барышында хокукларын һәм ирекләрен саклауга, милләткә, җенесенә, яшенә, социаль хәленә, диненә һәм төрле социаль-профессиональ төркемнәргә карамыйча ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлек алып бару өчен тигез шартлар тәэмин итүгә нигезләнгән.

Координацияләүче үзәкнең ролен МБУ «Олимп» яшьләр үзәге башкара. Бүген районда төрле яшьтәге, Добро.ру сайтында теркәлгән 1230 волонтер бар. Барлыгы төрле чараларны уздырганда ярдәм итүче 123 кеше, "Ярдәм янәшә" акциясендә катнашучы башкалар исәпләнә. Гомуми белем бирү мәктәпләрендә 10 Тимурчылар отряды эшли. Ел саен районда халыкның социаль яктан якланмаган катламнарына ярдәм итүгә, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга, экологик мәдәният формалаштыруга юнәлтелгән 50дән артык чара үткәрелә. Теләче муниципаль районында бер генә зур чара да ихтыярый ярдәмчеләрне җәлеп итмичә үткәрелми.

Бүгенге көндә ирекле (волонтерлык) эшчәнлеген системалы яклау механизмнары җитәрлек үсеш алмаган, муниципаль дәрәҗәдә ирекле(волонтерларга) грант ярдәме юк, ирекле кадрларны әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияне күтәрү, мәгълүмат алмашу, методик материаллар системасы үсеш алмаган.

Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлеге җәмгыятьнең социаль үсешендә мөһим фактор булуга бәйле рәвештә, Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм даирәсендә ведомствоара хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү өчен муниципаль ярдәм системасын һәм шартлар тудырырга кирәк.

2. Ярдәмче программа-2 төп максатлары һәм бурычлары

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өч елга исәпләнгән – 2023-2028 еллар.

Ярдәмче программаның максаты - ихтыярый (волонтёр) эшчәнлеккә җәлеп итү, иҗтимагый үсештә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) ролен күтәрү, социаль эшчәнлекнең ихтыярый ярдәм (волонтерлык) инновацион тәҗрибәләрен булдыру һәм тарату юлы белән гражданнарны үз-үзләрен тормышка ашыру мөмкинлекләрен киңәйтү. Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлеген популярлаштыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителергә тиеш:

- ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенең аерым юнәлешләрен үстерү һәм киңәйтү;
- ведомствоара хезмәттәшлек системасын оештыру һәм районның ирекле (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлеген координацияләү;
- район халкы арасында ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтенең уңай имиджын булдыру;
- социаль бурычларны хәл итүдә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмаларының һәм ихтыярый ярдәмчеләрнең (волонтерларның) катнашуына ихтыяҗ булуны тәэмин итә торган шартлар тудыру, шулай ук җәмгыятьтә ихтыярый ярдәмне (волонтерлык) тануны арттыру;
- булганнарының эшчәнлегенә ярдәм итү һәм яңа ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмалары барлыкка килү өчен шартлар тудыру;
- Теләче районы халкын хәрби-патриотик тәрбияләү өлкәсендәге хезмәттәшлек масштабларын киңәйтү.

3. Ярдәмче программа-2 ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Планлаштырылган чараларны финанслау җирле бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш чыганаклар исәбеннән гамәлгә ашырылачак:

2023 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары чикләрендә;
2024 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары чикләрендә;
2025 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында;
2026 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында;
2027 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында;
2028 ел – муниципаль учреждениеләр лимитлары кысаларында.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыру механизмы

Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә эшчәнлекнең төрле юнәлешендә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) берләшмәләре эшчәнлеген координацияләү Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге башкарачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыруда Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге; Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче муниципаль районындагы социаль яклау идарәсе; «Родник» комплекслы социаль хезмәт күрсәтү үзәге; Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; «Теләче» спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, «Юность» спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе; «Теләче район үзәк хастаханәсе» ДАССУ катнаша.

Программа башкаручылары, программа буенча йомгаклау мәгълүматларын формалаштыру өчен, хисап елыннан соң 1 февральгә кадәр Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына финанс чараларын куллану нәтиҗәлелеген бәяләү һәм гамәлгә ашыру буенча эшләрнең барышы турында еллык хисап җибәрәләр.

5. Ярдәмче программа-2 гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеге муниципаль программаны гамәлгә ашыру нәтиҗәсен һәм аның төп чараларын бәяләүнең индикаторлары һәм күрсәткечләре нигезендә бәяләнә. Алар мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, спорт, территорияләрне төзекләндерү һәм үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, мөмкинлекләре чикләнгән өлкән кешеләргә һәм кешеләргә, мобилизацияләнгән гражданнар гаиләләренә, Бөек Ватан сугышы ветераннарына, балаларга, гражданнарның социаль якланмаган башка категорияләренә, яшьләрне социальләштерүгә һәм үз-үзен тормышка ашыруга, шулай ук Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтен популярлаштыруга кагыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисадый нәтиҗәсе 2028 елга түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегендә катнашучы гражданнар өлешен 15 процентка арттырырга;
- Теләче муниципаль районында уздырылган чаралар өлешен 20 процентка арттырырга;
- гражданнарның ирекле (волонтерлык) эшчәнлегендә үз-үзләрен күрсәтү шартларын яхшырту, оештырылган ирекле эш формаларын хуплау;
- мемориаллар, күмүләр, ишегалды территорияләрен, паркларны, скверларны һ.б. территорияләрне төзекләндерергә;

- ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә ярдәм итүдә методик, мәгълүмати, консультация, белем бирү һәм ресурс механизмнарын 25 процентка арттырырга;

- ихтыярый ярдәм (волонтерлык) оешмалары белән хезмәттәшлек итүче оешмалар санын 30 процентка арттырырга.

Муниципаль программаның бюджет нәтиҗәлелеге Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәмне (волонтерларны) үстерү кысаларында чараларга юнәлтелгән чыгымнарның нәтиҗәлелеген арттырудан гыйбарәт.

Муниципаль программаны гамәлгә ашырудан экологик нәтиҗәлелек район халкын әхлакый тәрбияләүдән, шул исәптән әйләнә-тирә мохиткә сакчыл мөнәсәбәттән гыйбарәт.

Ярдәмче программа-2
«2023-2028 елларга Теләче муниципаль
районында ихтыярый ярдәм (волонтерларны)
хәрәкәтенә ярдәм итү һәм үстерү» кушымта

Ярдәмче программа-2 «2023-2028 елларга Теләче муниципаль районында ихтыярый ярдәм (волонтерларны) хәрәкәтенә ярдәм итү һәм үстерү» чаралары буенча максатчан, бурычлар, күрсәткечләрне бәяләү индикаторлары һәм финанслау»

Төп чаралар атамасы	Үтәү вакыты	Төп чараларны башкару вакыты	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторлар күрсәткечләре						Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сум).					
				2023	2024	2025	2026	2027	2028	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ихтыярый (волонтерлык) оешмаларының социаль бурычларны хәл итүдә катнашуына ихтыяҗ тудыру, шулай ук җәмгыятьтә ихтыярый ярдәм (волонтерлык) булуны тануны арттыру															
Теләче районының «Игелек кыл» иреклеләр форумы	ЯЭСhТБ, МБУ«Олимп» ЯҮ»	2026	Колачлау (кеше)	-	-	-	150	-	-	-	-	-	Бюджет чыгымнары статьялары кысларында	-	-
«Язгы яхшылык атнасы» акциясе	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	60	80	100	110	115	120	-	-	-	-	-	-
"Көзге яхшылык атнасы" акциясе	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт һәм	2023-2028	Колачлау (кеше)	60	80	100	110	115	120	-	-	-	-	-	-

	мәдәният учреждениеләре														
«Спорт һәм сәламәтлек декадасы» кысаларында спорт акциясе	ЯЭСhТБ, "Теләче" СМ", "Яшьлек" СМ", БСМҮ	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	10/ 500	10/ 550	10/ 600	10/ 650	10/ 650	10/ 650	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында
Районның торак пунктларында территорияне чистарту буенча «ЭкоДесант» ирекле акциясе	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт һәм мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	75	90	100	110	110	110	-	-	-	-	-	-
“Без бергә” акциясе	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт һәм мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	50	70	90	100	100	100	-	-	-	-	-	-
Инвалид балалар өчен Яңа ел чыршысы	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	63	63	63	63	63	63	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында
Инвалидлар декадасына чаралар оештыру	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре,	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	3/80	4/90	5/100	5/100	5/100	5/100	Бюджет чыгымнар	Бюджет чыгымн	Бюджет чыгымн	Бюджет чыгымн	Бюджет чыгымнар	Бюджет чыгымнар

	спорт һәм мәдәният учреждениеләре									ы стать ялар ы кыса лары нда	ары стать ялар ы кыса лары нда	ары стат ьяла ры кыса лары нда	ары стат ьяла ры кыса лары нда	ы стать ялар ы кыса лары нда	ы стать ялар ы кыса лары нда
Өлкәннәр декадасында чаралар оештыру	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт һәм мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	3/80	3/90	4/100	5/100	5/100	5/100	Бюд жет чыгы мнар ы стать ялар ы кыса лары нда	Бюд жет чыг ымн ары стать ялар ы кыса лары нда	Бюд жет чыг ымн ары стат ьяла ры кыса лары нда	Бюд жет чыг ымн ары стат ьяла ры кыса лары нда	Бюд жет чыгы мнар ы стать ялар ы кыса лары нда	Бюд жет чыгы мнар ы стать ялар ы кыса лары нда
Теләче районының мобилизацияләнгән гражданнары гаиләләренә адреслы ярдәм	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт һәм мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	51	51	51	51	51	51	-	-	-	-	-	-
СКХ һәм АТС та булган гаиләләргә адреслы ярдәм	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт һәм мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	10	12	14	20	25	25	-	-	-	-	-	-
Гамәлдәге эшчәнлеккә ярдәм күрсәтү һәм яңа ихтыярый ярдәм оешмалар үсеше өчен шартлар тудыру															
Яшьләрнең ихтыярый инициативаларына ярдәм итү «Ел хәйриячесе» муниципаль конкурсы	ЯЭСhТБ, МБУ«Олимп» ЯҮ»	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	1/100	1/100	1/100	1/100	1/100	1/100	Бюд жет чыгы мнар ы стать ялар ы кыса	Бюд жет чыг ымн ары стать ялар ы кыса	Бюд жет чыг ымн ары стат ьяла ры кыса	Бюд жет чыг ымн ары стат ьяла ры кыса	Бюд жет чыгы мнар ы стать ялар ы кыса	Бюд жет чыгы мнар ы стать ялар ы кыса

										лары нда	лары нда	лары нда	лары нда	лары нда	лары нда
Эшчәнлек йомгаклары буенча (юнәлешләр буенча) актив волонтерларны стимуллаштыру һәм бүләкләү	ЯЭСhТБ	2023-2028	Чаралар саны	2	2	3	3	4	4	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында
Район массакүләм мәгәлүмат чараларында волонтерлык хәрәкәте эшен яктырту	ЯЭСhТБ, МБУ«Олимп» ЯҮ»	Систематик рәвештә	Мәкаләләр саны	48	60	65	67	70	80	-	-	-	-	-	
Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегенә ярдәм итүдә методик, мәгәлүмат, консультация, белем бирү һәм ресурс механизмнарын үстерү															
Уку йортларында тематик стендлар булдыру, ихтыряый ярдәм (волонтерлык) эшчәнлегендә волонтерлык отрядларына ярдәм итү өчен күрсәтмә агитация оештыру	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, спорт учреждениеләре	2023-2028	Чаралар саны	2	2	2	2	2	2	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында	Бюджет чыгымнары статьяларыкысаларында
Теләче муниципаль районы волонтерлык хәрәкәте эшчәнлеге турында мәгәлүмат бирү һәм волонтерлар сафына җәлеп итү	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	1/50	2/80	3/150	4/200	6/300	6/300	-	-	-	-	-	-

максатында мәктәп укучылары, эшче яшьләр белән очрашулар үткәрү															
Волонтерлар (ихтыярый ярдәмчеләр) өчен барлык юнәлешләр буенча онлайн курсларда ихтыярый ярдәм эшчәнлеген үстерү	ЯЭСhТБ, МБУ«Олимп» ЯҮ»	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	1/80	1/100	1/120	1/140	1/150	1/150	-	-	-	-	-	-
Төрле уеннарның ихтыярый ярдәм хәрәкәтләре вәкилләре белән интеллект, интуиция, тизлек, сабырлык һәм командада эшләү өчен үткәрелү	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	1/50	2/80	3/90	5/150	5/150	5/150	-	-	-	-	-	-
Акцияләр: - алкоголь, психотроп һәм наркотик матдәләр куллануны профилактикалау буенча - ВИЧ һәм СПИД таралуны профилактикалау	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, РҮХ	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	2/100	2/150	2/180	2/200	4/300	4/300	-	-	-	-	-	-
Халыкны хәрби-патриотик тәрбиләү мәсьәләләре буенча ихтыярый ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә хезмәттәшлекне киңәйтү															
Хәрби каберләрне, обелискларны, истәлекле урыннарны җыештыру.	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре	2023-2028	Чаралар саны/ колачлау (кеше)	3/30	3/30	3/30	3/30	3/30	3/30	-	-	-	-	-	

«Җиңү диктанты» бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	300	300	350	350	350	350	-	-	-	-	-	
"Җиңү хаты" бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	200	250	300	310	320	320	-	-	-	-	-	
«Георгий тасмасы» Бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	1000	1250	1500	1500	1500	1500	-	-	-	-	-	
“Җиңү агачы” бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	50	55	60	65	70	80	-	-	-	-	-	
"Үлемсез полк" бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ (ТМР барлык оешмалары һәм учреждениеләре)	2023-2028	Колачлау (кеше)	350	400	450	450	450	450	-	-	-	-	-	
«Свеча памяти» бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре, мәдәният учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	500	600	600	600	600	600	-	-	-	-	-	-
"Билгесез солдат көне" бөтенроссия акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре	2023-2028	Колачлау (кеше)	30	5	70	70	70	70	-	-	-	-	-	-
«Районның мобилизацияләнгән гражданнарына открытка» акциясендә катнашу	ЯЭСhТБ, МБУ ЯҮ «Олимп», мәгариф учреждениеләре	2023-2026	Колачлау (кеше)	100	100	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-

Ярдәмче программа-3 «2023-2028 елларга Теләче муниципаль районы балалар һәм яшьләр ялы ярдәмче программасы»

1. Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программа-3 исеме	«2023-2027 елларга Теләче муниципаль районы балалар һәм яшьләр ялы ярдәмче программасы» (алга таба - Ярдәмче программа-3)
Муниципаль заказ бирүче	Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдәмче программа-3 төп эшләүче	Теләче районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Ярдәмче программа-3 төп башкаручылар	- Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба-ТМР БК); - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; - Теләче муниципаль районы МБУ «Олимп» яшьләр үзәге»; - МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»; - район Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе; - ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Теләче районындагы социаль яклау идарәсе; - Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районы буенча бүлекчәсе; - ДАССУ «Теләче үзәк район хастаханәсе»
Ярдәмче программа-3 максатлары һәм бурычлары	- балачакны яклау өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру; - балаларның һәм яшьләрнең ялын оештыру, аларны каникуллар вакытында эш белән тәэмин итү өчен кирәкле шартлар тудыру; - авыр тормыш хәлендә булган балаларның һәм гаиләләрнең тормыш-көнкүрешен яхшырту һәм имин булмаган проблемаларын хәл итү; - балалар һәм яшьләр ялы, балалар һәм яшьләр туризмы һәм спортның төрле формаларын үстерү; - балалар һәм яшьләрнең ял итү инфраструктурасын саклау һәм ныгыту
Ярдәмче программа-3 гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2026 ел
Ярдәмче программа чаралары исемлеге	1. Ижади яки социаль актив балалар һәм волонтерлар, балалар һәм яшьләр иҗтимагый берләшмәләре активы эгъзалары, балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре тәрбияләнүчеләре өчен стационар лагерьларда профильле сменалар оештыру. 2. Авыр тормыш хәлендә һәм социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләрдән балаларның ялын бушлай нигездә оештыру. 3. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылар өчен көндезге лагерьлар оештыру. 4. Муниципаль һәм дәүләт учреждениеләре хезмәткәрләренең балалары өчен стационар лагерьларда сменалар оештыру. 5. Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары өчен хезмәт һәм ял лагерьларында сменалар оештыру. 6. СВО катнашучылары гаиләләреннән балалар өчен сменалар оештыру.

	7. «Үсмер» республикаара операциясе кысаларында ял оештыру. 8. «Җәйге марафон» район акциясе кысаларында 6-17 яшьлек балалар һәм үсмерләр өчен аз чыгымлы ял формалары оештыру
Ярдәмче программа-3 финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	

Ел	2023 (мең сумнарда)	2024 (мең сумнарда)	2025 (мең сумнарда)	2026 (мең сумнарда)	2027 (мең сумнарда)	БАРЛЫГЫ (мең сумнарда)
ТР бюджеты	1098,60	2040,30	1540,62	3148,80	3148,80	10977,12
МБ бюджеты	284,93	20,60	15,40	31,80	31,80	384,53
БАРЫСЫ:	1383,53	2060,90	1556,02	3180,60	3180,60	11361,65

Ярдәмче программа-3 гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтиҗәләре (нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтиҗәләлегә күрсәткечләре	7 яшьтән алып 16 яшькә кадәрге балаларны каникул чорында 45 процентта да ким булмаган ял итү рәвешләре белән тәэмин итү. Сәламәтләндерү эффектының 90 процентта да ким булмаган дәрәҗәсенә ирешү, барлык программа чаралары нәтиҗәләре буенча. Тормышка ашырылган чараларның сыйфаты һәм нәтиҗәләлегә. Авыр тормыш хәлендә калган балаларның хәлен яхшырту

2. Хезмәт күрсәтүләр күләмнәренең расланган нормативлары нигезендә Ярдәмче программа-3 кысаларында үткәрелә торган чаралар

№ т/б	Чаралар исеме	Уздыру вакыты	Кеше саны	Оештыру өчен җаваплы (башкаручы)
1.	Көндезге лагерьда сменаларны оештыру (мәктәп яны)			МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»
	- җәйге чорда	01.06.2026 - 21.06.2026 га кадәр (Теләче УГББМ 01-21.07.2026)	350	
	МХО катнашучылары балалары өчен		5	
	- көзге каникуллар чорында	1-7 ноябрь 2026	150	
	МХО катнашучылары балалары өчен		5	
2.	Хезмәт һәм ял лагерында смена оештыру	01.06.2026 - 18.06.2026 кадәр	30	
3.	Стационар лагерьда профильле сменалар оештыру	Сәүдәләр нәтиҗәләре буенча 18 көн	25	Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
4.	Стационар лагерьда профильле сменалар оештыру	Сәүдәләр нәтиҗәләре буенча 7 дней	10	
5.	Авыр тормыш хәлендәге гаиләләрдән балалар өчен стационар лагерьда сменалар оештыру	Сәүдәләр нәтиҗәләре буенча 21 день	7	
6.	МХО катнашучылары балалары өчен стационар лагерьда профильле сменалар оештыру	Сәүдәләр нәтиҗәләре буенча 18 көн	6	
		БАРЫСЫ:	**578**	

3. Балаларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештыру чыгымнары

Оештырылган ял төре	Лагерьлар саны	Балалар саны	Көннәр саны	1 көнгә дотация (бюджет)	Финанслау		Ата-аналар взносы
					ТР бюджеты	Муниципаль берәмлек бюджеты	
Теләче районы гомуми белем бирү учреждениеләрендә җәйге каникуллар чорында мәктәп яны лагерьлары оештыру	10	350	21	248,35	1807118,7	18253,72	273805,9
Теләче районы гомуми белем бирү учреждениеләрендә көзге каникуллар чорында мәктәп яны лагерьлары оештыру	3	150	7	248,35	258159,82	2607,66	37115,11
Җәйге каникул вакытында Теләче районының гомуми белем бирү учреждениеләрендә хезмәт һәм ял лагерьларын оештыру	3	30	18	292,18	156199,42	1577,77	-
Татарстан Республикасы территориясендә стационар лагерьларда профильле сменалар оештыру	1	25	18	1179,91	525649,9	5309,60	79643,92
Татарстан Республикасында авыр тормыш хәлендә булган балалар өчен стационар лагерьларда сменалар оештыру	1	7	21	1460,93	212609,14	2147,57	-
МХО катнашучыларның гаиләләреннән булган балалар өчен мәктәп яны лагерьларында сменалар оештыру	1	5	21	292,18	30372,11	306,79	-
МХО катнашучыларның гаиләләреннән булган балалар өчен мәктәп яны лагерьларында сменалар оештыру	1	5	7	292,18	10124,04	102,26	-
Республика Татарстан территориясендә МХО катнашучыларның гаиләләреннән булган балалар өчен стационар лагерьларда сменалар оештыру.	1	6	18	1388,13	149918,04	1499,18	-
БАРЫСЫ:	**19**	**578**	**-**	**-**	**3148800,00**	**31800,00**	**390564,93**